

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АРХІТЕКТОНІКА СОЦІАЛІЗАЦІЇ: ЛЮДИНА В ЛАНДШАФТІ КУЛЬТУРИ

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

за редакцією Сергія та Володимира Виткалових

Warsaw, Poland – 2026

Авторський колектив: Виткалов В., Виткалов С., Берест П., Бітаєва Г., Бондарчук В., Браїлко І., Гончарова О., Данилець О., Дмитренко М., Zhang Nan (Китай), Коваль Л., Колосніченко О., Колесник О., Кравченко О., Кротова Т., Lula Aleksandra (Польща), Москвічова Ю., Muszkieta Radosław (Польща), Погребняк Г., Поліщук О., Прокопчук І., Петінова О., Савчук І., Соломонова О., Столяр М., Трегуб А., Тульчинська С., Ткаченко К., Чікарькова М., Шатрова М.

Рецензенти:

Adamoniene Ruta – доктор філософії, професор, Університет Миколаса Ромеріса (Литва).

Копієвська Ольга – доктор культурології, професор, професор кафедри сценічного мистецтва і культури, Київський національний університет технологій і дизайну, Київ (Україна)

Lech Zielinski – professor, habilitated doctor, Editor-in-shief of the Translation Studies Yearbook. Studies on the theory, practice, and didactics of translation (Rocznik Przekladoslawczy, Польща).

Сминтина Олена – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, керівник Центру історії та культури Італії ім. Дж. Гарібальді, координатор сертифікованих програм, Одеський національний університет ім. І. Мечникова, Одеса (Україна)

Чміль Ганна – доктор філософських наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії мистецтв України, директор Інституту культурології НАМ України, Київ (Україна)

Рекомендовано до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 1 від 29 січня 2026 року).

Відповідальний редактор:

доктор культурології, професор, професор кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства Сергій ВИТКАЛОВ

А 87 Архітектоніка соціалізації : людина в ландшафті культури: колективна монографія / Виткалов В., Виткалов С., Гончарова О. та ін. Warsaw : East European Association of Scientists, 2026. 349.

<http://doi.org/10.5281/zenodo.18507079>

ISBN 978-83-68212-10-5 (e-Book)

Авторським колективом у складі фахівців українських, польських та китайських ЗВО і наукових установ аналізується широкий спектр актуальних питань становлення і функціонування культурних практик. Розглядаються причини змін у соціокультурній ситуації та культурній політиці сучасної країни, обумовлені новими суспільно-політичними та ідеологічними обставинами, виявляються її проблемні лакуни, наголошується на зміні ціннісних орієнтацій особистості й широкого загалу населення, обумовлених вищенаведеним. Окреслено проблеми діджиталізації сучасного культурного простору і їх актуальність у збереженні культурної спадщини та міжкультурній взаємодії. Наведено теоретичні підходи до розуміння питань ідентичності в класичному та сучасному науковому дискурсі й виявлено особливості впливу цифрових мас-медіа на ці процеси. Розглянуто специфіку функціонування культурно-мистецьких практик у різних областях України і розкрито кореляційні підстави їх сучасної трансформації. Продемонстровано форми міжкультурної комунікації в умовах війни і подано найбільш переконливі її результати. Доведено, що низка актуальних питань сучасної соціалізації торкається й світового соціуму і шляхи їх розв'язання майже тотожні. У процесі розгляду окресленої проблематики використано широке історико-культурне тло, спираючись на яке підтверджується низка акцентів дослідників у процесі доведення власних позицій. Авторський текст вирізняє й широке використання візуального ряду, який виступає необхідним «коментарем» окреслених теоретичних наративів.

Зважаючи на широкий представницький авторський ряд, продемонстровано різні науково-теоретичні та методичні підходи у розкритті обраної проблематики.

Для наукових, науково-педагогічних працівників й здобувачів вищої освіти різних кваліфікаційних ступенів та всіх, хто цікавиться проблемами становлення особистості у культурному просторі в час складних суспільних трансформацій.

За точність наведених цитат, імен, дат відповідальність несуть автори.

УДК [008:316.614]:7.01

ISBN 978-83-68212-10-5 (e-Book)

© автори окремих розділів.

UDC [008:316.614]:7.01

Authors:

Edited by Serhii Vitkalov

Oleksandr Kravchenko. (Chapter 1), Pavlo Berest (Chapter 2), Olga Solomonova (Chapter 3), Galyna Pogrebniak (Chapter 4), Olena Kolosnichenko, Tetiana Krotova, Mariia Dmytrenko (Chapter 5), Olena Polishchuk (Chapter 6), Lidiia Koval, Angelina Tregub (Chapter 7), Sofia Tulchinska (Chapter 8), Ihor Braylko (Chapter 9), Inna Prokopchuk (Chapter 10), Olena Goncharova (Chapter 11), Olena Kolesnyk, Maryna Stoliar (Chapter 12), Mary Chikarkova (Chapter 13), Hanna Bitaiieva (Chapter 14), Vitalii Bondarchuk (Chapter 15), Maryna Shatrova (Chapter 16), Yuliia Moskvichova (Chapter 17), Serhii Vytkaľov, Volodymyr Vytkaľov (Chapter 18), Olesya Danilets (Chapter 19), Ihor Savchuk, Zhang Han (Chapter 20), Radosław Muszkieta, Aleksandra Lula (Chapter 21), Oksana Petinova, Kateryna Tkachenko (Chapter 22).

S. Vytkaľov (Ed.), *Architectonics of socialization: man in the landscape of culture: collective monograph*. Warsaw: East European Association of Scientists, 2026. 349 p. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.18507079>

Reviewers:

Adamoniene Ruta – Doctor of Philosophy, Professor, Mykolas Romeris University (Lithuania).

Kopiyevska Olga – Doctor of Cultural Studies, Professor, Professor of the Department of Performing Arts and Culture, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv (Ukraine)

Lech Zielinski – professor, habilitated doctor, Editor-in-chief of the Translation Studies Yearbook. Studies on the theory, practice, and didactics of translation (Rocznik Przekładoznawczy, Польща).

Smyntyna Olena – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department of Archaeology, Ethnology and World History, Head of the Center for History and Culture of Italy named after G. Garibaldi, Coordinator of Certified Programs, Odessa National University named after I. Mechnikov, Odessa (Ukraine)

Chmil Hanna – Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Full Member (Academician) of the National Academy of Arts of Ukraine, Director of the Institute of Culturology of the National Academy of Arts of Ukraine, Kyiv (Ukraine)

ISBN 978-83-68212-10-5 (eBook)

East European Association of Scientists sp. z o. o.
ul. JANOWIECKA, nr 17A, lok. 3, miejsc. WARSZAWA,
kod 03-887, poczta WARSZAWA, kraj POLSKA
Copyright © 2026 Authors. All rights reserved.

The e-book is published at

<https://www.eeast.net>

This Open Access e-book is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial (CC BY-NC) 4.0 International License.

No part of this e-book may be reproduced, transmitted, or converted in any format or by any electronic, mechanical, recording, or other means without the written permission of the Eastern European Association of Scientists sp. z o. o.

The author is solely responsible for the accuracy of the translation, facts, quotations, place names, proper names, organizations, companies, institutions, and other data

Publisher: Myroslav Buryk

Editorial Project Manager: Zoriana Buryk

Production Project Manager: Mykola Biloshkurskyi

Сергій ВИТКАЛОВ – доктор культурології, професор, професор кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

<https://orcid.org/0000-0001-5345-1364>

sergiy_vsv@ukr.net

Володимир ВИТКАЛОВ – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

<https://orcid.org/0000-0003-0625-8822>

volodumur_vitkalov@ukr.net

Serhii VYTKALOV – Doctor of Culturology, Professor of the Department of Cultural Studies and Museum Studies, Rivne State Humanitarian University, Rivne

Volodymyr VYTKALOV – Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Cultural and Museum Studies, Rivne State Humanitarian University, Rivne

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ФРОНТ: РЕКОНФІГУРАЦІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сучасний стан розвитку суспільства іманентно передбачає консолідацію, позаяк лише спільна комунікація здатна допомогти швидко віднайти точки дотику між партнерами і працювати на результат.

Книга у формі колективної монографії, що знаходиться в руках читача, є результатом однієї зі складових спільних творчих зусиль наукових та науково-педагогічних працівників, що формують групу вищих навчальних закладів України й окремих ЗВО республіки Польща (університет ім. М. Коперніка, Торунь), які здійснюють підготовку фахівців переважно освітніх напрямів 02 «Культура і мистецтво» та 03 «Гуманітарні науки».

Започаткувавши подібну співпрацю у 2016 році з укладання такої угоди з аналогічною кафедрою Маріупольського державного університету, вона переросла у специфічну організаційну структуру у формі науково-освітнього Консорціуму з 23 закладів вищої освіти та науково-дослідних установ (Інститут культурології та Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України), мета заснування якого передбачає вирішення безлічі актуальних питань функціонування освітнього простору в окреслених напрямках, зокрема створення мобільного академічного середовища, у т. ч. й з представників іноземних ЗВО (що виконують функції професорів нашої кафедри), здатного оперативно відгукуватися на суспільні виклики через проведення спільних тематичних обговорень, у тому числі й міжнародних, всеукраїнських чи міждисциплінарних наукових конференцій та Круглих столів, Всеукраїнських студентських галузевих конкурсів та олімпіад, а також міжнародних стажувань, участь в акредитаційних експертизах у якості представників академічної спільноти чи безпосередньо експертів, випуску науко-метричних збірників, колективних монографій чи іншої науково-методичної літератури, як і рецензування освітньо-наукових й освітньо-професійних програм, наукових та науково-методичних праць, грантових проєктів, опонування дисертаційних досліджень, читання публічних лекцій, проведення творчих зустрічей, майстер-класів найбільш відомих його представників, зокрема й іноземних із молодіжним середовищем мережі ЗВО України тощо, тобто вирішення актуальних питань функціонування не лише названих вище напрямів чи окремих їх спеціальностей, зокрема й культурології, але й вищої школи загалом. Сприяючи таким чином й розширенню інформаційного простору та підвищенню професійної кваліфікації всіх учасників цього процесу.

Зважаючи на факт входження наукових та науково-педагогічних працівників цього Консорціуму до різноманітних освітніх управлінських структур вищої школи України, постійну трансформацію освітньої мережі, еволюцію її основних напрямів чи параметрів та представницьких форм, широку їх міжкультурну комунікацію, сподіваємося, що таке об'єднання сприятиме й консолідації громадської науково-педагогічної думки, залучатиме до цього процесу й інших учасників в особі закладів вищої освіти тотожних напрямів та здобувачів цієї освіти, а також представників культурної інфраструктури регіонів країни та місцевого бізнесу.

Хоча кожна освітня чи наукова структура, природно, розвивається за власною концептуальною траєкторією і має власні плани реалізації комплексних освітніх чи наукових програм, упорядники ставлять перед собою мету, передбачити друк таких монографій щороку, що стане ефективним засобом позиціонування колективної думки, публічного обговорення нагальних проблем формування та функціонування освітнього простору, а також підтримки належної дослідницької кваліфікації педагогів-учасників.

Зберігаючи в своїй основі окреслену структуру тексту та форму презентації його результатів, сподіваємося на низку пропозицій від науково-педагогічних працівників, урахування яких лише покращить напрям представлення колективної творчої думки.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Виткалов В., Виткалов С., Берест П., Бітаєва Г., Бондарчук В., Браїлко І., Гончарова О., Данилець О., Дмитренко М., Zhang Nan (Китай), Коваль Л., Колосніченко О., Колесник О., Кравченко О., Кротова Т., Lula Aleksandra (Польща), Москвічова Ю., Muszkieta Radosław (Польща), Погребняк Г., Поліщук О., Прокопчук І., Петінова О., Савчук І., Соломонова О., Столяр М., Трегуб А., Тульчинська С., Ткаченко К., Чікарькова М., Шатрова М.

АРХІТЕКТОНІКА СОЦІАЛІЗАЦІЇ : ЛЮДИНА В ЛАНДШАФТІ КУЛЬТУРИ

The author is solely responsible for the accuracy of the translation, facts, quotations, place names, proper names, organizations, companies, institutions, and other data.

No part of this e-book may be reproduced, transmitted, or converted in any format or by any electronic, mechanical, recording, or other means without the written permission of the Eastern European Association of Scientists.

Passed for publication 04.02.2026

The publication examines the causes of changes in the sociocultural situation and cultural policy of modernEast European Association of Scientists sp. z o. o.

ul. JANOWIECKA, nr 17A, lok. 3,
miejsc. WARSZAWA, kod 03-887,
poczta WARSZAWA, kraj POLSKA
tel.: +48780092530

ISBN 978-83-68212-10-5

Recommended for publication by the Academic Council of Rivne State University of the Humanities, Minutes No. 1, dated January 29, 2026.

Layout, Desktop Publishing, and Cover Design – Serhii Vytkaľov

Scientific Editing and Compilation – Volodymyr Vytkaľov and Serhii Vytkaľov

Printing Information: Sent to press:
February 4, 2026. Format: 60 x 84 1/16.
Paper: Offset. Printed sheets: 35.9.
Publisher's signature marks: 40.75.

© Rivne State University of the Humanities
12 S. Bandery St., Rivne, 33028, Ukraine
ISBN 978-83-68212-10-5 (eBook)